

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.03.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ категорично подкрепя предложените реформи в сферата на образованието и науката

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от Вас реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизирани и адаптирани на образователната система към съвременните потребности на икономиката.

АИКБ години наред поставя акцент върху необходимостта от прецизиране на план-приема, повишаване на качеството на обучението, задържане на специалистите в страната и насърчаване на подготовката на кадри в дефицитни специалности. АИКБ многократно е посочвала необходимостта от по-тясна връзка между системата на висшето образование и пазара на труда. Подкрепата ни за реформи е видна и в одобрените от нас приоритети, насочени към ориентирането на висшето образование към реалните нужди на бизнеса, което предполага прецизиране на план-приема, подобряване на механизмите за финансиране на университетите и стимулиране на обучението в дефицитни специалности. В този контекст подкрепяме предложените от Вас реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията „Икономика“ и „Администрация и управление“. Считаме, че тази промяна е правилна и **предвид нарастващата необходимост от аналитични умения в икономическите и управленските професии, предлагаме по-амбициозен подход:**

- **За академичната 2025/26 година:** 50% от студентите да бъдат приемани с матура по математика;
- **За академичната 2026/27 година:** този процент да се увеличи на 80%.

Мотивите ни за това са, че нашите членове - българските работодатели, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Всички знаем, че икономическите и управленски направления са предпочитани от кандидат-студентите заради лесния вход и по-малкото натоварване. Но това, наред с най-големия брой обучаващи се по тези направления, води и до по-некачествени резултати. По-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен тази мярка изразяваме подкрепа и за останалите предложени от Вас реформи, които се вписват в приоритетите на АИКБ, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати.

Усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

Изразяваме готовността си за сътрудничество с Министерството на образованието и науката в процеса на реализиране на тези реформи, с цел изграждане на устойчива и конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите. Целият текст четете [ТУК](#).

[БТА](#)

✓ АИКБ: Писмо за подкрепа за реформите във висшето образование, оповестени в медийното пространство от министъра на образованието и науката г-н Красимир Вълчев

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от Вас реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизирание и адаптиране на образователната система към съвременните потребности на икономиката.

АИКБ години наред поставя акцент върху необходимостта от прецизиране на план-приема, повишаване на качеството на обучението, задържане на специалистите в страната и насърчаване на подготовката на кадри в дефицитни специалности. АИКБ многократно е посочвала необходимостта от по-тясна връзка между системата на висшето образование и пазара на труда. Подкрепата ни за реформи е видна и в одобрените от нас приоритети, насочени към ориентирането на висшето образование към реалните нужди на бизнеса, което предполага прецизиране на план-приема, подобряване на механизмите за финансиране на университетите и стимулиране на обучението в дефицитни специалности. В този контекст подкрепяме предложените от Вас реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията „Икономика“ и „Администрация и управление“. Считаме, че тази промяна е правилна и предвид нарастващата необходимост от аналитични умения в икономическите и управленските професии, предлагаме по-амбициозен подход:

За академичната 2025/26 година: 50% от студентите да бъдат приемани с матура по математика;

За академичната 2026/27 година: този процент да се увеличи на 80%

Мотивите ни за това са, че нашите членове - българските работодатели, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Всички знаем, че икономическите и управленски направления са предпочитани от кандидат-студентите заради лесния вход и по-малкото натоварване. Но това, наред с най-големия брой обучаващи се по тези направления, води и до по-некачествени резултати. По-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен тази мярка изразяваме подкрепа и за останалите предложени от Вас реформи, които се вписват в приоритетите на АИКБ, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати.

Усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

Изразяваме готовността си за сътрудничество с Министерството на образованието и науката в процеса на реализиране на тези реформи, с цел изграждане на устойчива и конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите.

✓ АИКБ подкрепя предложените реформи, насочени към адаптиране на образователната система към съвременните потребности на икономиката

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от министъра на образованието и науката Красимир Вълчев реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизиране и адаптиране на образователната система към съвременните потребности на икономиката. Това се посочва в писмо на Асоциацията до министъра, получено днес в БТА.

От АИКБ изразяват подкрепа за предложените от министъра реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията "Икономика" и "Администрация и управление", пишат от Асоциацията в писмото си до министъра, като предлагат и по-амбициозен подход. За академичната 2025/26 година - 50 на сто от студентите да бъдат приемани с матура по математика, а за академичната 2026/27 година този процент да се увеличи на 80 на сто.

АИКБ мотивира предложенията си с това, че работодателите, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Освен това, според АИКБ, по-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен за тази мярка от АИКБ изразяват подкрепа и за останалите предложени от министъра реформи, които се вписват в приоритетите на организацията, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати, изтъкват от АИКБ.

От организацията посочват също, че усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

"В професионалното направление "Икономика" предвиждаме част от приема да бъде обвързан с матура по математика, защото работодателите казват, а и ние го усещаме, че има много икономисти, но малко от тях могат да смятат с математически умения", заяви образователният министър по време на заседание на ресорната парламентарна комисия миналата седмица. "Самата икономическа наука предполага математически умения и тази година, защото сме го анонсирани късно, само 15 процента ще е, но за догодина сме записали 50 процента да бъде с матура по математика. Идеята е още отсега да дадем сигнал на зрелостниците догодина да заявят матура по математика и да се подготвят за нея, ако искат да учат икономика", допълни тогава той.

[Гласове](#)

✓ АИКБ подкрепи Красимир Вълчев за повече математика в училищата

АИКБ заявиха открито подкрепата си за реформите във висшето образование, оповестени в медийното пространство от министъра на образованието и науката Красимир Вълчев. Той предлага увеличение на часовете по математика и природни науки в новия учебен план. Предвижда се да има и с над 20 % повече часове по български език и литература в гимназиален етап, допълни министърът. Според Вълчев през последните години се е получило залитане към чуждоезиковото обучение и сега се търсят балансиращи решения за образователната система в страната.

Ето цялата позиция на АИКБ:

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от Вас реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизиране и адаптиране на образователната система към съвременните потребности на икономиката.

АИКБ години наред поставя акцент върху необходимостта от прецизиране на план-приема, повишаване на качеството на обучението, задържане на специалистите в страната и насърчаване на подготовката на кадри в дефицитни специалности. АИКБ многократно е посочвала необходимостта от по-тясна връзка между системата на висшето образование и пазара на труда. Подкрепата ни за реформи е видна и в одобрените от нас приоритети, насочени към ориентирането на висшето образование към реалните нужди на бизнеса, което предполага прецизиране на план-приема, подобряване на механизмите за финансиране на университетите и стимулиране на обучението в дефицитни специалности. В този контекст подкрепяме предложените от Вас реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията „Икономика“ и „Администрация и управление“. Считаме, че тази промяна е правилна и предвид нарастващата необходимост от аналитични умения в икономическите и управленските професии, предлагаме по-амбициозен подход:

За академичната 2025/26 година: 50% от студентите да бъдат приемани с матура по математика;

За академичната 2026/27 година: този процент да се увеличи на 80%.

Мотивите ни за това са, че нашите членове - българските работодатели, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Всички знаем, че икономическите и управленски направления са предпочитани от кандидат-студентите заради лесния вход и по-малкото натоварване. Но това, наред с най-големия брой обучаващи се по тези направления, води и до по-некачествени резултати. По-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен тази мярка изразяваме подкрепа и за останалите предложени от Вас реформи, които се вписват в приоритетите на АИКБ, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати.

Усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

Изразяваме готовността си за сътрудничество с Министерството на образованието и науката в процеса на реализиране на тези реформи, с цел изграждане на устойчива и конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите.

Факти

✓ АИКБ подкрепя Вълчев за повече математика в училищата

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от Вас реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизирани и адаптирани на образователната система към съвременните потребности на икономиката.

АИКБ години наред поставя акцент върху необходимостта от прецизиране на план-приема, повишаване на качеството на обучението, задържане на специалистите в страната и насърчаване на подготовката на кадри в дефицитни специалности. АИКБ многократно е посочвала необходимостта от по-тясна връзка между системата на висшето образование и пазара на труда. Подкрепата ни за реформи е видна и в одобрените от нас приоритети, насочени към ориентирането на висшето образование към реалните нужди на бизнеса, което предполага прецизиране на план-приема, подобряване на механизмите за финансиране на университетите и стимулиране на обучението в дефицитни специалности. В този контекст подкрепяме предложените от Вас реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като

математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията „Икономика“ и „Администрация и управление“. Считаме, че тази промяна е правилна и предвид нарастващата необходимост от аналитични умения в икономическите и управленските професии, предлагаме по-амбициозен подход:

За академичната 2025/26 година: 50% от студентите да бъдат приемани с матура по математика;

За академичната 2026/27 година: този процент да се увеличи на 80%.

Мотивите ни за това са, че нашите членове - българските работодатели, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Всички знаем, че икономическите и управленски направления са предпочитани от кандидат-студентите заради лесния вход и по-малкото натоварване. Но това, наред с най-големия брой обучаващи се по тези направления, води и до по-некачествени резултати. По-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен тази мярка изразяваме подкрепа и за останалите предложени от Вас реформи, които се вписват в приоритетите на АИКБ, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати.

Усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

Изразяваме готовността си за сътрудничество с Министерството на образованието и науката в процеса на реализиране на тези реформи, с цел изграждане на устойчива и конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите.

[Утро, Русе](#)

✓ АИКБ подкрепя Вълчев за повече математика в училищата

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своята категорична подкрепа за предложените от Вас реформи в сферата на образованието и науката, насочени към модернизирание и адаптиране на образователната система към съвременните потребности на икономиката.

АИКБ години наред поставя акцент върху необходимостта от прецизиране на план-приема, повишаване на качеството на обучението, задържане на специалистите в страната и насърчаване на подготовката на кадри в дефицитни специалности. АИКБ многократно е посочвала необходимостта от по-тясна връзка между системата на висшето образование и пазара на труда. Подкрепата ни за реформи е видна и в одобрените от нас приоритети, насочени към ориентирането на висшето образование към реалните нужди на бизнеса, което предполага прецизиране на план-приема, подобряване на механизмите за финансиране на университетите и стимулиране на обучението в дефицитни специалности. В този контекст подкрепяме предложените от Вас реформи, които поставят фокус върху стратегически важни направления като математиката, инженерните и педагогическите науки, както и разширяването на възможностите за практически ориентирано образование.

Подкрепяме напълно и приемаме като особено важна стъпка въвеждането на матурата по математика като критерий за прием в направленията „Икономика“ и „Администрация и управление“. Считаме, че тази промяна е правилна и предвид нарастващата необходимост от аналитични умения в икономическите и управленските професии, предлагаме по-амбициозен подход:

За академичната 2025/26 година: 50% от студентите да бъдат приемани с матура по математика;

За академичната 2026/27 година: този процент да се увеличи на 80%.

Мотивите ни за това са, че нашите членове - българските работодатели, все повече се нуждаят от служители със способност за анализ, обработка на данни и работа с количествени модели. Всички знаем, че икономическите и управленски направления са предпочитани от кандидат-студентите заради лесния вход и по-малкото натоварване. Но това, наред с най-големия брой обучаващи се по тези направления, води и до по-некачествени резултати. По-високият дял на студентите, приети с матура по математика, ще повиши качеството на образованието, ще стимулира учениците да инвестират повече усилия в тази ключова дисциплина и ще гарантира, че бъдещите икономисти и мениджъри ще разполагат с необходимите компетенции.

Освен тази мярка изразяваме подкрепа и за останалите предложени от Вас реформи, които се вписват в приоритетите на АИКБ, тъй като те са насочени към повишаване на качеството на висшето образование, по-тясна връзка с пазара на труда и осигуряване на повече възможности за младите специалисти.

Считаме, че мерките за стимулиране на обучението в приоритетни специалности, насърчаването на практически ориентирано обучение и насърчаване сключването на договори между студенти и работодатели, особено в областта на медицината, където България изпитва остър недостиг на специалисти, е крайно наложително и има потенциала да даде трайни положителни резултати.

Усилията за създаване на по-прецизна система за финансиране на университетите и по-доброто планиране на приема според нуждите на икономиката са в синхрон с дългосрочните приоритети на АИКБ и ще гарантират подготовката на висококвалифицирани кадри, които да допринесат за развитието на страната.

Изразяваме готовността си за сътрудничество с Министерството на образованието и науката в процеса на реализиране на тези реформи, с цел изграждане на устойчива и конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите.

[Economy news](#)

✓ АИКБ: Индустрията ни е в криза

Членовете на Националния съвет на **Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)** и вицепремиерът и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев обсъдиха ускоряването на оперативните програми, Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и мерките за подобряване на бизнес климата, съобщи от Асоциацията.

"Трета година вече индустрията ни е в криза. За месец януари 2025 г. промишленото производство се е върнало на нивото на 90 процента от 2021 г. Имаме криза, която в основата си е следствие на кризата в Европа, причинена от скъпата енергия, разменените санкции, липсата на човешки ресурси и административните тежести. Това са условията, в които българските предприятия работят, оцеляват и се опитват да се развият. Затова и считаме, че европейското финансиране е сред важните фактори за излизане от кризата и повишаване на инвестициите", заяви **председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев**.

Според Томислав Дончев отношенията бизнес - държава не се изчерпват до финансирането от ЕС, посочват от АИКБ. "Държавата е длъжник на предприятията по отношение на политиките за модернизация и изграждането на инфраструктура. Страната ни трябва да подобри събираемостта на приходите, за да има възможност да повиши инвестициите в тях", каза министърът на иновациите и растежа, цитиран в прессъобщението.

По думите му в момента целият кабинет полага максимални усилия да събуди европейското финансиране. Той сподели, че след направена проверка е установено, че нивата на плащане по оперативните програми за четири години са в размер на едва 8,5 на сто, тези по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) са 12 на сто, като страната ни е загубила вече и 320 млн. лв. по Плана.

"Крайният срок за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост е август 2026 г., а голяма част от одобрените проекти още нямат обявени обществени поръчки. Оптимист съм обаче, че при добра организация ще успеем да разработим схеми, които максимално бързо да стигнат до бизнеса", каза още той. И допълни, че основен фокус ще бъдат дигитализацията, иновациите и енергийната ефективност.

Основен фокус беше поставен върху професионалното образование и повишаването на квалификацията на работната сила. За АИКБ образованието е един от най-важните приоритети и правилното структуриране на план-приема в учебните заведения е едната половина от работата, която трябва да се свърши за подобряването му, изтъкват от Асоциацията. Сред другите основни задачи е провокиране на интерес сред децата и родителите им към професионалното образование, към математиката, природните и техническите науки. Томислав Дончев изрази категорична подкрепа за подпомагане и

ускоряване на реформите в образованието. Той допълни, че държавата и бизнесът трябва съвместно да работят и за повишаване видимостта на българската индустрия, нейните постижения и възможностите, които предлага за кариерно развитие.

По време на срещата бяха засегнати още теми като подобряване на работата на Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средни предприятия, разработването на социален план за климата, ускоряването на трудовата миграция, изчисляването на минималната работна заплата, необходимостта от честна конкуренция и др.

Вицепремиерът и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев коментира вчера, че правителството ще е в състояние да осъществи между 65 и 70 процента от залегалите проекти в Националния план за възстановяване и устойчивост. Проектите по Плана са структурирани в три списъка - в първия са тези, които има шанс да бъдат изпълнени в рамките на следващата година и няколко месеца.

Тоест при тях има извършена обществена поръчка и избран изпълнител, уточни вицепремиерът. Във втория списък влизат проекти, при които са предприети стъпки за обявяване на обществена поръчка, а в третия "черен списък" - такива без шанс за изпълнение, при които няма изготвена документация за обществена поръчка, поради което ще бъдат извадени от НПВУ, посочи вчера Дончев и уточни, че делът на проектите от последния списък, не е голям.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Годишната инфлация за февруари е 4%

Инфлацията през февруари падна с 1,4 пункта в сравнение с тази през януари, отчете днес Националната статистика. Най-големи увеличения за месеца се отчитат в секторите "Съобщения" и "Алкохол и цигари".

Месечната инфлация за февруари е 0,6 на сто. А годишната инфлация за февруари 2025-та към същия месец на предходната година е 4 на сто.

Най-големи увеличения на цените има при пипера, краставиците, ябълките, а при нехранителните стоки - при събирането и изхвърлянето на битовите отпадъци.

Най-големи намаления на цените има при домати и яйцата, а при нехранителните стоки - при международните полети.

✓ С бюджет от 1,6 млрд. лева започва кампанията за директни плащания за земеделци и фермери

С бюджет от 1 милиард и 600 милиона лева започва тази година кампанията за директни плащания за земеделски производители и фермери у нас. Предвидените средства са с 15 млн. лева повече в сравнение с 2024 година - това съобщи в Пловдив заместник-министърът на земеделието и храните Лозана Василева по време на старта на националната информационна кампания.

Срещи със земеделски производители ще има във всички областни градове. До края на юни предстои да бъдат изплатени 1 милиард лева от Кампания 2024, а регистрираните земеделски стопани в България са над 63 хиляди.

Новост в кампанията тази година е заделянето на средства за създаване на взаимоспомагателен фонд, който да поема 70 процента от застраховките на земеделските стопани – уточни заместник-министър Василева. Сред приоритетите на министерството е и рехабилитацията на напоителните съоръжения.

В Пловдивско ще бъдат ремонтирани четири главни канала, за да се увеличи обема на напояваните площи. По време на срещата в Пловдив своя символичен протест заявиха служителите на Областната служба "Земеделие". Те поискаха достойно заплащане и увеличение на трудовете си възнаграждения по-голямо от предвидените 5 процента.

БНР

✓ Законопроект: 50% български продукти и таван на надценката от 20%

Поне половината от хранителните продукти, които се продават в големите търговски вериги, трябва да е с български произход - това предвижда законопроект за веригата на доставки на храни, представен от министъра на земеделието. Предвиден е и таван от 20 на сто на надценките в търговските вериги.

Целта на законопроекта е не държавата да се меси агресивно в пазара, а да гарантира справедлива цена на всички по веригата - от производител до търговец на дребно.

Документът предвижда поне половината от млякото и млечните продукти, месото, яйцата, меда и сезонните плодове и зеленчуци в големите вериги да са български.

В закона ще се включат 22 продукта, като това е проектосписък, който съдържа най-нужните хранителни продукти.

Веригата доставки е основно разделена на две части: от производителя до първия изкупвач, като ще бъде създаден регистър на изкупвачите, а те ще имат правото да купуват от фермерите на цена, която не е под себестойност, плюс 10% от стойността на съответния продукт.

Търговските вериги пък няма да има право да слагат надценка, по-висока от 20 на сто върху продуктите, предвижда законопроекта.

Според министъра на земеделието Георги Тахов, ако законът постигне заложените цели, ще се постигне с 20% намаление на крайните цени на хранителните стоки.

✓ "Ауди" ще съкрати 7500 работни позиции в Германия до края на 2029 г.

Германският производител на луксозни автомобили "Ауди" (Audi) ще съкрати 7500 работни позиции в Германия до края на 2029 година. Това се посочва в съвместно съобщение на компанията и на работническия съвет на заетите в нейното германско подразделение, предаде Ройтерс.

Съкращенията ще обхванат предимно административното и развойното звено на компанията. Те са договорени на среща между ръководството на "Ауди" и синдикални представители на служителите на автомобилния производител в Германия. Планирани са мерки, чието изпълнение се очаква до доведе до съкращаване на разходите на "Ауди" с по около 1 милиард евро годишно в средносрочен план, се казва в съобщението. В него се посочва още, че "Ауди" предприема инвестиции в размер на общо 8 млрд. евро в развитието на своя бизнес в Германия през идните четири години.

"Ауди" е подразделение на германския концерн "Фолксваген" (Volkswagen Group). На фона на трудностите, пред които е изправена цялата автомобилна група, наскоро "Ауди" предприе спиране на работата на завода си в Брюксел. В предприятието се сглобяваше само един модел автомобили - електрическите Q8 e-tron, припомня ДПА.

Мениджър

✓ ОИСР понижи прогнозите си за глобалния икономически растеж заради търговската война

Повишаването на митата от президента Доналд Тръмп ще намали растежа в Канада, Мексико и Съединените щати, като същевременно ще увеличи инфлацията. Това прогнозира Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), намалявайки глобалните си икономически перспективи и предупреждавайки, че една по-широка търговска война ще подкопае растежа още повече, предаде Ройтерс.

В случай на общ търговски шок, домакинствата в САЩ не само ще платят висока директна цена, но вероятното икономическо забавяне ще струва на Съединените щати повече от допълнителния доход, който митата трябва да генерират, изчисли Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в своята междинна прогноза.

Глобалният растеж е на път да се забави леко от 3,2% през 2024 г. до 3,1% през 2025 г. и 3,0% през 2026 г., заяви базираният в Париж политически форум, намалявайки своите прогнози от 3,3% както за тази, така и за следващата година в предишната си икономическа перспектива, публикувана през декември.

Но глобалната картина маскира различията между големите икономики с устойчивост на някои големи нововъзникващи пазари като Китай, което помага да се компенсират значителното забавяне в Северна Америка.

Разпространението на повишения на тарифите би натежало върху глобалните бизнес инвестиции и би насърчило инфлацията, оставяйки на централните банки малък избор, освен да поддържат лихвените проценти по-високи за по-дълго от очакваното, каза ОИСР.

Организацията актуализира прогнозите си, като приема, че митата между Съединените щати и техните съседи ще бъдат повишени с допълнителни 25 процентни пункта върху почти целия внос на стоки от април.

В резултат на това се наблюдава забавяне на икономическия растеж на САЩ тази година до 2,2%, преди да загуби още сила през следващата година до само 1,6%, каза ОИСР, намалявайки прогнозите си от 2,4% и 2,1% преди това.

Но мексиканската икономика ще бъде най-силно засегната от повишаването на митата, свивайки се с 1,3% тази година и с още 0,6% през следващата година, вместо да расте с 1,2% и 1,6%, както се очакваше преди.

Темпът на растеж на Канада ще се забави до 0,7% тази и следващата година, доста под прогнозираните преди това 2% за двете години.

Последствията от търговската война

С по-малко пряко излагане на търговската война засега, икономиката на еврозоната се очаква да набира скорост тази година с 1,0% растеж и достигане на 1,2% през следващата година, въпреки че това е по-малко от предишни прогнози за съответно 1,3% и 1,5%. По-силната държавна подкрепа за растежа на Китай би помогнала да се компенсира въздействието на по-високите мита във втората по големина икономика в света, каза ОИСР, прогнозирайки ръст от 4,8% през 2025 г. - от 4,7% - преди да се забави до 4,4% през 2026 г. - без промяна спрямо предишната оценка.

Въпреки това ОИСР смята, че глобалната перспектива ще бъде много по-лоша, ако Вашингтон ескалира търговската война, като повиши митата върху целия внос на нестокова продукция и неговите търговски партньори направят същото.

Изчислено е, че постоянно увеличение на двустранните мита с 10 процентни пункта ще намали с около 0,3 процентни пункта глобалния растеж през втората и третата година на шока, докато глобалната инфлация ще бъде средно с 0,4 процентни пункта по-висока през първите три години.

✓ Цената на природния газ в САЩ падна до 2-седмично дъно заради рекордния добив

Фючърсите на природния газ в САЩ се понижиха до двуседмично дъно поради рекордния добив, отрицателните спот цени в Waha Hub в Западен Тексас и прогнозите времето да остане меко до началото на април, което би трябвало да поддържа количеството газ, изтеглен от хранилищата за отопление, по-ниско от обичайното за това време на годината, предаде Ройтерс.

Запасите от газ пък останаха с около 12% под нормалните нива за това време на годината, след като екстремните студове през януари и февруари принудиха енергийните компании да изтеглят огромни количества синьо гориво от хранилищата, включително рекордни количества през януари.

Фючърсите за газ за първия месец за доставка през април на Нюйоркската стокова борса паднаха с 2,8 цента, или 0,7%, до \$4,076 за милион британски топлинни единици, най-ниските цени от 28 февруари.

Този спад на цените на фючърсите се случи въпреки рекордните газови потоци към заводите за износ на втечен природен газ в САЩ и прогнозите за по-голямо търсене тази седмица от очакваното преди. На спот пазара цените на газа в Waha Hub в Западен Тексас станаха отрицателни за първи път от ноември 2024 г. поради поддръжката на местния тръбопровод.

Със спад на фючърсите на газ с около 7% миналата седмица, спекулантите намалиха своите нетни дълги фючърсни и опционни позиции на Нюйоркската търговска и междуконтинентална борси за втори път в рамките на три седмици до най-ниското ниво от края на февруари, според доклада на Комисията за търговия със стокови фючърси на САЩ за ангажиментите на търговците. Газът се търгуваше около 13\$ за mmBtu при бенчмарка Dutch Title Transfer Facility (TTF) в Европа и 14 \$ при бенчмарка Japan Korea Marker (JKM) в Азия.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ 5,6% е безработицата през февруари

В края на февруари регистрираните безработни са 158 706, а равнището на регистрираната безработица е 5.60%. В сравнение със същия месец на 2024 г. се отчита спад от 0.24 процентни пункта, съобщи Агенцията по заетостта.

На първичния пазар на труда са заявени 12 831 свободни работни места, като най-много са в сферата на "Преработваща промишленост" - 20.5%, "Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети" - 14.7%, "Хотелиерство и ресторантьорство" - 13.3%, "Държавно управление" - 10.0%, "Образование" - 6.5% и "Административни и спомагателни дейности" - 5.6%.

Сред най-търсените професии са: персонал в сферата на персоналните услуги, продавачи, водачи на МПС, работници в преработващата промишленост и строителството, оператори на машини и специалисти в административната сфера.

Повече от 5900 неактивни лица са активирани на пазара на труда през февруари. Съществена роля имат ромските и младежките медиатори, заедно със служителите в Бюрата по труда, отбеляза Агенцията по заетостта.

През месеца общо 11 868 безработни лица са намерили работа. Освен тях, 394 души от групите на заети, учащи и пенсионери също са намерили реализация с помощта на трудовите посредници.

Чрез субсидирани работни места през февруари са започнали работа 779 души от рисковите групи. От тях 86 са заети по програми и мерки, финансирани от държавния бюджет, а 693 са назначени по проекти на Програма "Развитие на човешките ресурси 2021-2027 г.", съфинансирана от Европейския социален фонд плюс.

През месеца са издадени над 14 900 ваучера за обучения, предназначени както за заети, така и за безработни лица. Тази мярка е още една стъпка към подобряване на квалификацията и конкурентоспособността на работната сила.

✓ "Газпром" със загуба от 12,9 млрд. долара за 2024 г.

Нетната загуба на руската държавна енергийна корпорация "Газпром" през 2024 г. е достигнала над 1,07 трилиона рубли (12,9 млрд. долара). Това сочи финансовият отчет на компанията, изготвен в съответствие с руските счетоводни стандарти, предаде Ройтерс, позовавайки се на "Интерфакс".

За 2023 г. руският енергиен монополист отчете чиста печалба в размер на 695,6 млрд. рубли, в съответствие с руските счетоводни стандарти, добавя БТА.

Загубата на корпорацията се дължи предимно на понижаването на пазарната стойност на акциите, емитирани от нейното петролно подразделение - "Газпром Нефт".

Очаква се "Газпром" да публикува своя финансов отчет за 2024 г., изготвен в съответствие с международни счетоводни стандарти, до края на април. Това се посочва в съобщението на "Интерфакс", цитирано от Ройтерс.

3e-news.net

✓ Над 2 млрд. евро за борба с енергийната бедност предвижда Социалният фонд за климата

Изтече срокът, определен за обществени консултации във връзка с подготовката на Социалния фонд за климата. Той предвижда България да получи близо 2.5 млрд. евро за периода от 2026 до 2032 г. Средствата ще бъдат насочени към най-уязвимите групи домакинства и микропредприятия, намиращи се в състояние на енергийна или транспортна бедност. Поради опасенията, че страната ни няма да успее да подаде в срок своя Социален план за климата, което би означавало да загубим предвидените средства, дванадесет граждански организации от природозащитния и социалния сектор, сред които WWF, „За Земята“, „Хабитат България“, „ЕНЕфект“ и др. се обединиха и подадоха становище към отговорните институции. Това съобщиха от WWF днес.

Социалният план за климата

България е с най-високото ниво на енергийна бедност в Европейския съюз. Цели 1.8 млн. души или около 30% от населението на страната са с официален доход под 728 лв през 2023 г. по данни на Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Съгласно приетата преди година дефиниция, това ги определя като „енергийно бедни“. Това прави още по-важно изготвянето на Социалния план за климата. Неговата цел е да смекчи социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите, автомобилния транспорт и допълнителни сектори в обхвата на Директива 2003/87/ЕО, въвеждаща Европейската схема за търговия с квоти за емисии (ЕСТЕ 2).

Особен повод за притеснение е, че Социалният план за климата трябва да бъде представен на Европейската комисия до края на юни тази година. В същото време координационното звено към Министерски съвет – Дирекция „Стратегическо планиране“ – което започна работа с огромно закъснение преди няколко месеца, но със сериозна заявка за спазване на сроковете, беше закрито преди седмица. В момента липсват определена времева рамка, ясно разписани етапи, правила за прозрачност, работен график и структурирана процедура за програмирането му с участие на заинтересованите страни, както и стъпки за начало на действието на Плана.

„Разработването на Социалния план за климата трябва да се основава на прозрачни процеси с активно гражданско участие. Обществените консултации трябва да осигурят информираност относно предстоящите ценови промени, свързани с Европейската схема за търговия с емисии, както и възможностите за облекчения чрез приходите от Социалния климатичен фонд”, коментира Теодора Пенева, старши експерт „Климат и енергия“ във WWF и един от авторите на становището. „Съществен проблем е липсата на широка информационна кампания, която да обясни както ползите от въвеждането на европейските политики за българските граждани, така и пречките, които имаме при тяхното изпълнение“.

Какво предлагат гражданските организации?

В името на гладкото протичане на процеса по подготовката на Социалния план за климата, неправителственият сектор предлага следното:

- 1) да се излъчат наблюдатели от гражданското общество в Междуведомствената комисия;
- 2) да се създадат експертни работни групи с гражданско представителство във всяко ресорно министерство;
- 3) да се определи мониторингов комитет, който да следи процеса по подготовка и изпълнение на Социалния план за климата. В него също да има участие на НПО-сектора.

Държавата има нужда от помощ, за да управлява процеса

Експертите от гражданските организации напомнят, че ръководните органи трябва да разполагат с достатъчен капацитет за ефективно управление на процеса. За съжаление, до момента Министерският съвет все още не е определил отговорна институция, която да създаде и поддържа информационна система за домакинствата в положение на енергийна бедност. Необходимо е също така да се засили и институционалният капацитет на местните власти, икономическите и социални партньори и гражданските организации, за да могат и те да вземат дейно участие в подготовката, изпълнението, мониторинга и последващата оценка на Социалния план за климата.

„Смятаме, че е изключително важно да се създаде опростена процедура, която да облекчи кандидатстването на гражданите за средствата по Фонда. Това включва намаляване на административните бариери и пречки, така че средствата да станат достъпни за всички социални групи, в това число и за най-уязвимите групи, и лицата с трайни увреждания. Възможни решения са например осигуряването на мобилни IHRS центрове, както и „социални медиатори“, коментира Светослав Стойков, координатор „Сградно Обновяване в ЕС“, „За Земята“.

Важно е да се отбележи, че размерът на средствата в Социалния климатичен фонд, определен на 65 млрд. евро, е само 34% от приходите от Европейската схема за търговия с квоти за емисии за периода 2026-2032 г. Общо 5,746 млн. квоти ще бъдат продадени на търг и при средна цена от 45 евро за квота, общите приходи ще възлезат на близо 260 млрд. евро. Останалите 66% ще отидат директно в държавите членки, които са свободни да увеличат процента на съфинансиране за своите Социални планове за климата над задължителния минимум от 25%.

✓ Страните от ЕС са увеличили потреблението на природен газ с 21 % през февруари

Страните от Европейския съюз са увеличили потреблението на природен газ през февруари с 21 % в годишно изражение до 38 млрд. куб м при това за шести пореден месец, се казва в доклада на Форума на страните износителки на газ.

„През февруари 2025 г. търсенето на газ от ЕС е нараснало с 21 % в годишно изражение, достигайки 38 млрд. куб м, като се увеличава за шести пореден месец“, се казва в доклада.

Според експертите, този ръст се дължи основно на увеличението на търсенето на газ от електроенергийния и жилищния сектор и едновременно с това на намаленото производство от вятърните и хидроенергийните централи. Студеното време в частност е увеличило търсенето за отопление от бита, но също и от индустрията.

Производството на електроенергия в ЕС е нараснало през февруари с 1,1 % в сравнение с аналогичния период на миналата година до 216 TWh. При това производството от газови инсталации през февруари се е увеличило с 29 % на годишна база, компенсирайки намаленото производство от вятърни и хидроенергийни централи, подчертават от Фонда на страните износителки на газ.

„В микса за производство на електроенергия, възобновяемите енергийни източници, с изключение на хидроенергията, продължават да имат най-голям принос като представляват 28%, следвани от ядрената енергия с 25%, газа с 20%, въглищата с 14% и водноелектрическата енергия с 13%, което отразява променящата се динамика на енергийния пейзаж на региона,“ се посочва в доклада.

Внос на LNG в света

Вносът на втечен природен газ (LNG) в света през февруари е нараснал след три поредни месеца на понижение като за месеца е нараснал с 3,7 % до 34,9 млн. тона, изчисляват още от Форума на страните износителки.

„През февруари 2025 г. световният внос на LNG е нараснал с 3,7 % (1,26 млн. тона) до 34,9 млн. тона, демонстрирайки най-високото месечно повишение. Това е първото увеличение след три поредни месеца на намаление“, пишат експертите от организацията. Най-значително е нараснал вноса на LNG в Европа, а в по-малка степен в Близкия изток и Северна Африка. По отношение на Европа, анализаторите уточняват, че вносът е нараснал с 19 % в годишно изражение, достигайки рекордните 11,99 млн. тона. Този ръст се дължи в частност на намалените доставки на тръбопроводен газ и увеличеното търсене за отопление поради по-студеното време. Най-значително са увеличили доставките Турция, Великобритания, Франция и Белгия, което е компенсирало намалението в Испания, Нидерландия, Италия и Германия.

За периода от януари до февруари вносът на LNG в Европа се е увеличил с 13,5 % и е съставлявал 24,01 млн. тона, се казва още в доклада на Форума на страните износителки на газ.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Зелената сделка бе изпитание за фермерите в ЕС

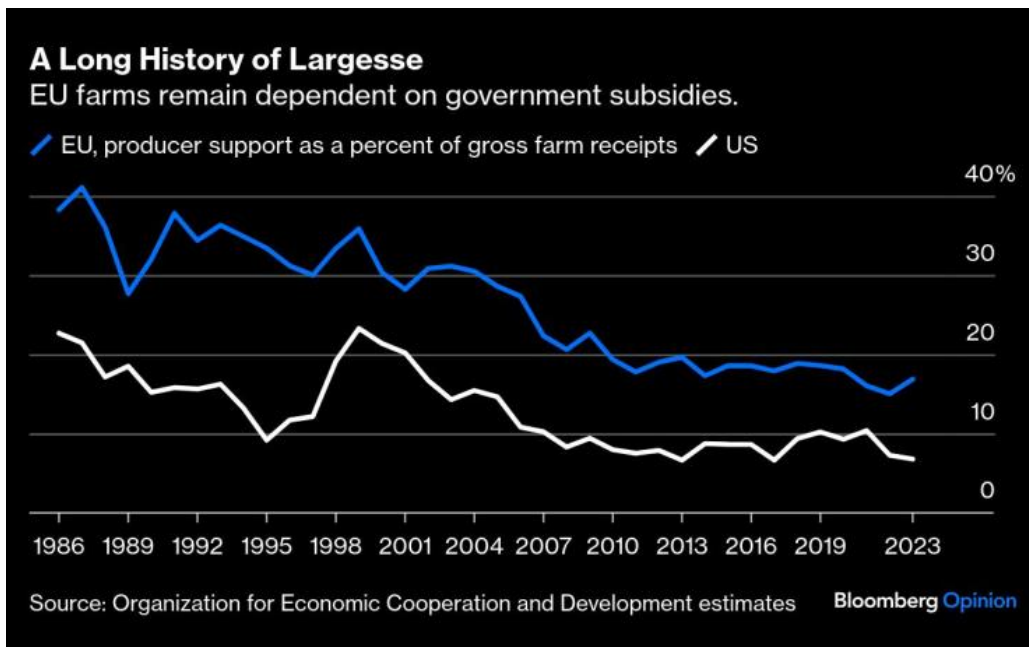
Когато Европейският съюз започва да прилага „Зелената сделка“, Пауле Лухт има сериозни основания да вярва, че инициативата ще бъде от полза за малката биологична ферма на семейството му, разположена в бившата източногерманска провинция Саксония. Лухт произвеждат слънчева енергия, отглеждат разнообразни култури, осигуряват място за развитие на фауната, не използват химически торове и пестициди и продават на място - всичко това е от решаващо значение за поддържане на биоразнообразието и борбата с изменението на климата.

Но когато новите екологични правила за селското стопанство започват да влизат в сила през 2023 г., вярата му се превръща в разочарование и го кара да се присъедини към надигащото се протестно движение, което заплашва да промени политиката на Европа в опасна посока.

За да кандидатства за субсидиите, от които зависи стопанството му, Лухт казва, че е трябвало да прекара десетки часове в подаване на подробни електронни карти и документи - включително измервания на почвата, които нямат отношение към неговата органична дейност. Неизправният портал на Саксония се срива през редовното работно време, което го принуждава да работи до късно през нощта и през уикендите. Тъй като стопанството му се простира и в съседна Тюрингия, той трябва да се ориентира и в напълно различния софтуер за кандидатстване на тази провинция. За усилията си той получава около 29 000 евро, което е значително по-малко от предходните години.

„Това е ужасно“, казва той. „Толкова е далеч от това, което трябва да бъде земеделието.“

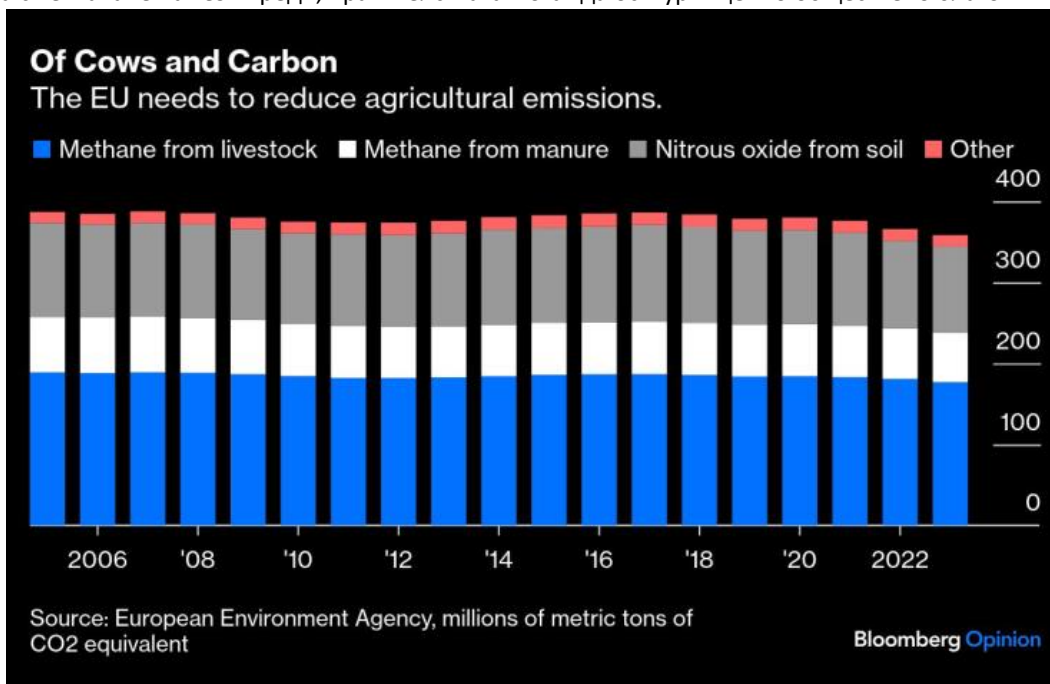
Случаят на Лухт е последният от множеството непредвидени последици от Общата селскостопанска политика (ОСП) на ЕС. Създадена през 60-те години на миналия век, за да осигури следвоенната продоволствена сигурност, тя първоначално гарантира на земеделските стопани минимална цена за количеството, което те могат да произведат, като генерира огромни излишъци, които изкривяват пазарите в световен мащаб и почти довеждат блока до фалит. От 90-те години на миналия век се премина към плащане за подпомагане на доходите на хектар, което ограничи свръхпроизводството, но увеличи цената на земята. В резултат на това всички ферми, освен най-големите и най-ефективните, както и отделни специализирани стопанства, продължават да зависят от субсидиите по ОСП, които представляват почти една трета от редовния бюджет на ЕС.

Фермите в ЕС остават зависими от субсидиите

След масовите демонстрации за климата в Европа през 2019 г., политиците се фокусираха върху въздействието на селското стопанство върху околната среда. Наред с обещанията за удвояване на органичното земеделие и рязко намаляване на употребата на пестициди и торове, те обвързаха подпомагането на доходите с по-дълъг списък от екологосъобразни практики и предложиха стимули за екосхеми, като например угари на допълнителни площи или запазване на въглерода, задържан в торфените блата.

По принцип тези мерки са необходими. Въпреки че е по-добро от повечето, земеделието в ЕС нанася щети. Емисиите на парникови газове от него са повече от 10% от общите емисии на блока. Пестицидите и торовете замърсяват водните басейни и заедно с интензивното отглеждане влошават производствения потенциал на земята. Като плащат на земеделците за смекчаване на тези вреди, правителствата могат да осигурят ценно обществено благо.

ЕС трябва да ограничи емисиите, генерирани от селското стопанство

На практика промяната в политиката е шок за фермерите, както в културно, така и в оперативно отношение. Някога горди доставчици, сега много от тях се чувстват заклеймени като врагове на земята. Свикнали да работят с благосклонни служители в областта на селското стопанство, те трябва да се борят и с органите по опазване на околната среда. Екосхемите са свързани с допълнителни разходи, каквито преките субсидии не са имали. Още по-лошо е, че след като се превърне в безброй национални и местни правила, бюрокрацията може да се окаже почти невъзможна за преодоляване.

Лухт казва, че не може да се възползва много от екосхемите, разработени в Германия. Една от тях би го възнаградила за голямото разнообразие на културите, които отглежда, но нейните процентни ограничения биха изисквали и намаляване на детелината, която естествено наторява полетата му - точно обратното на добрата биологична практика. „Това е абсолютно безсмислено от техническа гледна точка“, казва той.

Резултатът е размирици в уязвим момент за Европа. Конвоите с трактори и протестите с пръскане на оборски тор печелят симпатии сред хората, които са раздразнени от неефективното ръководство, и създават възможности за екстремисти - както показват изборните успехи на крайнодясната Алтернатива за Германия и Движението на фермерите и гражданите в Нидерландия.

Досегашният отговор на европейските лидери беше да жертват околната среда, облекчавайки изискванията по начини, които често създаваха допълнително обръкване. Както ще покажат следващите статии от тази поредица, подобна капитулация в крайна сметка няма да е от полза за никого. Вместо това длъжностните лица трябва да се поучат от грешките си и да ускорят екологичния преход.

[Капитал](#)

✓ Ако не действа бързо, България рискува 2.5 млрд. евро за енергийно бедните

Ако не действа бързо, България рискува 2.5 млрд. евро за енергийно бедните, предупреждават 12 неправителствени организации, сред които WWF, "За Земята," "Хабитат България", "ЕнЕфект". Те внесоха становище за формирането на т.нар. Социален фонд за климата, след като на 13 март изтече срокът за обществени консултации във връзка с подготовката му. Предвижда се България да получи европейски средства в него в размер на близо 2.5 млрд. евро за периода от 2026 до 2032 г., които ще бъдат насочени към най-уязвимите групи домакинства и микропредприятия в енергийна или транспортна бедност.

Социалният план за климата се бави

България е с най-високото ниво на енергийна бедност в Европейския съюз. Цели 1.8 млн. души, или около 30% от населението на страната, са с официален доход под 728 лв. през 2023 г. по данни на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), изчислени спрямо приетата преди година дефиниция. Това прави още по-важно изготвянето на Социалния план за климата. Неговата цел е да смекчи социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите, автомобилния транспорт и други сектори в обхвата на директивата, въвеждаща втори етап на Европейската схема за търговия с квоти за емисии.

Социалният план за климата трябва да бъде представен на Европейската комисия до края на юни тази година. В същото време координационното звено към Министерския съвет - Дирекция "Стратегическо планиране", което започна работа с огромно закъснение преди няколко месеца, но със сериозна заявка за спазване на сроковете, беше закрито преди седмица, обясняват организациите. В момента липсват определена времева рамка, ясно разписани етапи, правила за прозрачност, работен график и структурирана процедура за програмирането му с участие на заинтересованите страни, както и стъпки за начало на действието на плана. Всичко това, включително и последните рокади, карат експертите да се притесняват дали България приема сериозно тази отговорна задача за компенсиране на енергийно бедните в страната.

"Съществен проблем е липсата на широка информационна кампания, която да обясни както ползите от въвеждането на европейските политики за българските граждани, така и пречките, които имаме при тяхното изпълнение." Това коментира за "Капитал" Теодора Пенева, старши експерт "Климат и енергия" във WWF и един от авторите на становището

"Разработването на Социалния план за климата трябва да се основава на прозрачни процеси с активно гражданско участие. Обществените консултации трябва да осигурят информираност относно предстоящите ценови промени, свързани с Европейската схема за търговия с емисии, както и възможностите за облекчения чрез приходите от Социалния климатичен фонд", обясни Пенева. Според гражданските организации, за да е сигурно, че няма да има злоупотреби, трябва да се излъчат наблюдатели от гражданското общество в междуведомствената комисия, да се създадат експертни работни групи

с гражданско представителство във всяко ресорно министерство, да се определи мониторингов комитет, който да следи процеса по подготовка и изпълнение на Социалния план за климата. В него също да има участие на НПО сектора.

МС още не е определил кой ще поддържа информацията за енергийно бедните

Експертите от гражданските организации напомнят, че ръководните органи трябва да разполагат с достатъчен капацитет за ефективно управление на процеса. За съжаление, до момента Министерският съвет (МС) все още не е определил отговорна институция, която да създаде и поддържа информационна система за домакинствата в положение на енергийна бедност.

Към момента за това е определена Информационната система ИСУН за кандидатстване по европроекти, което не отговаря на изискванията. Тази информационна система трябва да се поеме и процесът да се управлява от една от институциите: Министерство на околната среда и водите, Министерство на енергетиката или Министерство на труда и социалната политика, но до момента и трите институции не искат да го направят.

Необходимо е също така да се засили и институционалният капацитет на местните власти, икономическите и социалните партньори и гражданските организации, за да могат и те да вземат дейно участие в подготовката, изпълнението, мониторинга и последващата оценка на Социалния план за климата.

"Смятаме, че е изключително важно да се създаде опростена процедура, която да облекчи кандидатстването на гражданите за средствата по фонда. Това включва намаляване на административните бариери и пречки, така че средствата да станат достъпни за всички социални групи, в това число и за най-уязвимите групи, и лицата с трайни увреждания. Възможни решения са например осигуряването на мобилни IHRIS центрове, както и "социални медиатори", коментира Светослав Стойков, координатор "Сградно обновяване в ЕС", "За Земята".

Защо е важно да се въведе механизъм за намаляване на енергийната бедност

Държавният ресурс е ограничен и може да обхване само малка група домакинства, включително с високи доходи. В България има 66 хил. многофамилни сгради и 1.5 млн. индивидуални къщи. От тях едва 3400 многофамилни сгради са санирани по национални програми. Със 100% грантово финансиране за всички, с 1 млрд. лв. могат да се обхванат под 800 сгради, в случая на Плана за възстановяване и устойчивост - за 3 години. След изчерпването на финансовия ресурс по ПБУ (ако въобще го получи), България ще има възможност за допълнителен под 1 млрд. лв по Социалния климатичен фонд за периода 2026 - 2032 и вероятно още по-малко финансиране по Националния декарбонизационен фонд, припомнят организациите.

При най-силна подкрепа към най-нискодоходните домакинства и по-нисък процент към домакинствата със средни доходи може да се подпомогнат много повече домакинства с един и същ ресурс.

Замърсяването на въздуха е голям риск за здравето и е основно от битовото горене на материали за отопление през зимата. Целенасочената работа с най-уязвимите домакинства е най-ефективният начин за намаляване на емисиите в населените места.

Над 92% от сградите в България са с ниска енергийна ефективност и имат нужда от обновяване. Лошата изолация и неефективното оборудване за отопление и охлаждане водят до големи енергийни загуби, нисък комфорт и високи сметки. Ниските доходи в България не позволяват висок разход за енергия и затова много домакинства се ограничават от комфорт през зимата и все повече и през лятото, с нарастващите потребности от охлаждане. Прилагането на този механизъм ще позволи целенасочена работа с домакинствата, които не могат сами да намалят сметките си чрез инвестиции, категорични са от неправителствения сектор.

За Социалния климатичен фонд се планират 65 млрд. евро, което е само 34% от приходите от Европейската схема за търговия с квоти за емисии за периода 2026 - 2032 г. Общо 5.746 млн. квоти ще бъдат продадени на търг и при средна цена 45 евро за квота общите приходи ще достигнат близо 260 млрд. евро. Останалите 66% ще отидат директно в държавите членки, които са свободни да увеличат процента на съфинансиране за своите Социални планове за климата над задължителния минимум от 25%.

Това означава, че всяка държава може да съфинансира този фонд. България все още не дава ясни сигнали, че иска да се възползва от средствата, още повече да допринесе за фонда, което е показателно за политиката ѝ в тази сфера.

Колко и кои са енергийно бедните?

През 2023 г. в България има 1.8 млн. лица с доход под 728 лв. Разграничават се две групи енергийно бедни и уязвими домакинства. Те се определят в чл. 3 на Наредбата за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинства в положение на енергийна бедност и на статут на уязвими клиенти за снабдяване с електрическа енергия.

Първата група е на енергийно бедните домакинства, която се определя въз основа на разполагаемия доход, разхода за типово потребление на енергия и енергийните характеристики на жилището.

Втората група е на уязвимите клиенти за снабдяване с електрическа енергия, които са над 65 г. и с разполагаем доход под официалната линия на бедност, за лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане и с разполагаем доход под официалната линия на бедност; лица в критична зависимост от електрическо оборудване и тези, които получават месечни социални помощи и/или целева помощ за отопление по Закона за социално подпомагане за предходния отоплителен сезон.

От разполагаемия средномесечен доход на членовете на домакинството за предходната календарна година се изважда типовото потребление на енергия на домакинството за година и се разделя резултата на броя членове на домакинство, а после и на 12. Ако получената сума е под 728 лв., семейството е енергийно бедно.

Как се смята типовото потребление за енергия на домакинство?

Типовото потребление за енергия на домакинство се смята в зависимост от типа сграда, в която живеете. Ако сградата не е цялостно снаирана и е построена преди 2010 г., тя е клас Е и е определено типово потребление 400 kWh/m². Ако жилищната сграда е построена след 2010 г., тя е клас D и е определено потребление 180 kWh/m². Ако е построена пред 2020 г. с приложени минимални мерки за енергийно спестяване до клас C, типовото потребление е 216 kWh/m². Многофамилни жилищни сгради, независимо от годината на построяване, са клас B и типовото потребление е 135 kWh/m². За еднофамилни жилищни сгради, независимо от годината на построяване, са клас A и е определено типово потребление 125 kWh/m².

Получените данни се умножават по броя на лица в домакинството. За едно лице - 40 м²; две лица - 50 м²; три лица - 60 м²; четири лица - 70 м²; пет лица - 80 м²; шест лица - 90 м². Това се умножава по 1.3, ако в домакинството ви има възрастно лице над 65 г., дете под 18 г. или лице с увреждане с вид и степен над 50%. Полученото се умножава по средната цена на електроенергия за 2023 - 0.222746 лв. за всеки киловатчас за 2023 година.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: След трагедията в Северна Македония - за разследването, установените нарушения и причините за пожара в дискотеката. И още: за помощта и подкрепата на пострадалите
- Тема: След решението на Конституционния съд - за изборните правила и институциите. Говори проф. Даниел Вълчев
- Тема: Сметките в бюджета и разпределението на средствата - за параметрите. Анализът на Николай Василев
- Тема: Рекорд зад волана - заловиха шофьор без книжка и с над 4 промила алкохол в Бургас. Какви ще са последствията?

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: За трагедията в Кочани; Гост - посланичката на Северна Македония
- Тема: за цените у нас и разчетите за инфлацията

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Високи такси и ограничения ни вгорчават ваканцията в Европа

в. Труд - Поленови алергии смениха грипа

в. Телеграф - Спасяваме 13 след огнения ад в Македония

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - От мола през ритейл парка до „Витошка" -наемът на магазините нагоре с 15% - редът след COVID се връща

в. 24 часа - 11-те, пренаредили парламента, осветиха какво точно върши Конституционният съд и кой чий е там

в. Труд - Членовете на СИК -основен проблем за изборите

в. Труд - Бургаските рибари ловят „морска врана"

в. Телеграф - Мнозинството не иска „Златен пръст"

в. Телеграф - 160 км. тапи по пътя за морето

Водещи интервюта

в. 24 часа - Антон Станков: Ще реагирам при нарушаване на всички права на гражданите, всеки българин трябва да знае, че ще може да разчита на омбудсмана

в. Труд - Григор Сарийски: Прибягват до всевъзможни механизми, които да увеличават данъчно-осигурителната тежесту

в. Телеграф - Богомил Николов, шеф на асоциация "Активни потребители": Палмата се скри в баничката

Водещи анализи

в. 24 часа - Да даваме до 25 000 лв. за бебе!

в. Труд - Натрупването на държавен дълг изисква повишаване на налозите

в. Телеграф- Биом рекорди по ремонти

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.